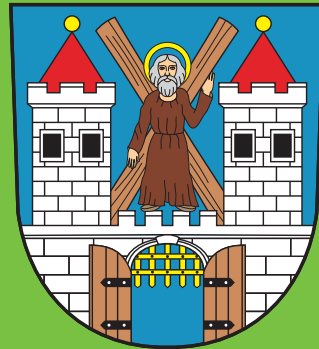

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třeblat a Turkovic

ČÍSLO 1 | BŘEZEN 2024

3 ZE ŽIVOTA...

**S Pavlem Suchanem
nejen o vesmíru**

10 ZE ŽIVOTA...

**Hynek Kašpar:
Závěrečný sprint**

15 OKÉNKO DO HISTORIE

**Seriál:
Jaroslav Hnízdo**

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

zdravím Vás na stránkách Ozvěn poprvé v roce 2024. I tentokrát se pokusím ve stručnosti shrnout podstatnější události ze života obce.

V závěru loňského roku proběhlo mnoho vánočních akcí, například rozsvěcení vánočních stromů v Ondřejově a Turkovicích, Vánoční zvoneční ve Třebletech i tradiční „Rybovka“. Děti z mateřské školy absolvovaly moc hezkou akci v krásném prostředí, a to Zpívání v kostele. A na začátku roku 2024 žáci základní školy prezentovali svůj velkoryse nastudovaný Oživlý betlém. Přelom roku byl bohužel provázen i sněhovou kalamitou, která způsobila obrovské množství polámaných stromů a větví. Na tomto místě velmi děkuji všem, kteří se podíleli na likvidaci následků. Zejména patří poděkování členům všech našich tří hasičských jednotek a jejich rodinným příslušníkům, hasiči této dobrovolné práci věnovali veliké úsilí, ale hlavně obrovské množství svého času.

Nemůžu nezmínit akci, která nás, včetně příprav, provází již několik let, a to je stavba nové školy. Vše již směřuje k dokončování a ke kolaudačnímu řízení, které by mělo probíhat v květnu letošního roku (samozejmě za předpokladu, že nenastane nějaká neočekávaná událost).

V současné době probíhá montáž technologií, pokládka podlahových krytin. Dále hrubé terénní úpravy, na které bude navazovat provádění fi-

nálních sadových úprav – ty však již nebudou součástí stavby a budou provedeny v rámci samostatné zakázky.

Bohužel v době úspor jsme opět nebyli zcela úspěšní při získávání dotací, neúspěšné zatím byly například žádosti o dotace na rekonstrukci ulice U Pily nebo rekonstrukci chodníku v ulici Turkovická. V ulici U Pily v letošním roce provedeme nezbytné drobnější opravy, které jsme doposud odkládali v naději na dotovanou kompletní rekonstrukci.

Úspěšní jsme byli v případě získání dotace na výstavbu krátkého úseku chodníku v ulici Pražská. Jedná se o úsek v délce cca 200 m, který nemohl být realizován v rámci výstavby v roce 2017 pro nesouhlasy sousedů. Dále jsme získali dvě dotace na nákup dopravního automobilu pro ondřejovskou jednotku dobrovolných hasičů, jedná se o náhradu stávajícího vozidla, jehož oprava by již byla neekonomická.

V letošním roce chystáme přestavbu dešťové kanalizace v ulici Pod Hřištěm, která je nedostatečná a částečně nefunkční. Předem se omlouvám obyvatelům této lokality za prodloužení stavební zátěže, ale tato akce by měla vést k zásadnímu zlepšení situace právě v této oblasti.

Krajská správa komunikací by v letošním roce měla provést opravu povrchu ulice Turkovická. Dále probíhají projekční práce na rekonstrukce komunikací č. 113 (úsek mezi Struhařovem a Ondřejovem) a č. 335, kde se nás bude týkat úsek od Choceřské ulice směrem na Hradové Střimelice. Jedná se zatím skutečně jen o projekční práce a samotná realizace stanovené termíny nemá.

Ještě zmíním dvě „nestavební“, ale zato velmi příjemné akce. První z nich je Vítání občánků, které proběhne 18. května. A jarní období zakončíme 15. června Ondřejovskými slavnostmi, kde budou vítáni všichni návštěvníci a věřím, že zde opět dojde k mnoha hezkým setkáním.

Závěrem Vám, vážení čtenáři, přeji klidné dny a pokud možno pevné zdraví.

Vladimír Zámyslický

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

vítám Vás na stránkách Ozvěn. Věřím, že i když stále prožíváme nelehké období, mám především na mysli krizi mezilidských vztahů v celém světě, že o to více se všichni snažíme uhlídat si dobré vztahy v rodině, v naší vlastní komunitě a kolem sebe. Doufám, že se brzy budeme potkávat v lepších časech.

Mám pro Vás zajímavou výzvu. Ráda bych vyzvala všechny čtenáře, aby do rubriky: „Kulturní akce nejen z Ondřejova“ poslali článek o svých kulturních zážitcích. Jistě by to mohla být zajímavá výzva i pro naši mládež. Zkuste nám do redakce poslat své kulturní zážitky, nebo třeba vyprávějte o zajímavé knize, kterou jste četli. Mohl by vzniknout jistý zásobník pro povznesení kulturního ducha člověka. Každý článek bude jistě pro ostatní zajímavý. V tomto vydání se o své kulturní zážitky podělila Maruška Foltánková.

Zároveň se opět setkáte s Jaroslavem Hnízdem, který Vám bude vyprávět o tom, kterak se jeho tatínek rozhodl převzít švagrovo hospodářství v Ondřejově, a s kým se zde seznámil. Pavel Suchan se v rozhovoru kromě jiného podělil o své vzpomínky na zajímavé osobnosti a o své cestovatelské zážitky. Rodiče dětí najdou v Ozvěnách informace ohledně zápisu dětí do mateřské školy.

Ráda bych poukázala na rozhovor s Hynkem Kašparem, který se s námi loučí, a já bych mu ráda poděkovala za všechno, co pro nás, obec, spoluobčany, děti a sportovce i nesportovce udělal. Hynku, moc děkuji za krásné kulturní akce, sportovní zážitky a všechno, co jsi tady zanechal pro další generace. Všechno, co v životě uděláme pro druhé, má cenu.

Chtěla bych moc poděkovat učitelkám z prvních tříd, Hance Schwarzové a Ivě Staňkové, že se ujaly předškolních dětí a připravily si pro ně program při návštěvě prvních tříd. Chtěla bych popřát naší milé švadlence, ať se jí líbí v její nové dílničce. Zaslouží si ji, neboť do své práce dává celé své srdce.

Moc děkuji všem, kteří přispěli do Ozvěn svými články. Čím více se budeme angažovat do psaní článků, tím pestřejší Ozvěny budeme mít. Přeji všem krásné jarní dny a těším se zase na setkání při četbě Ozvěn, případně při jiné příležitosti.

Vaše Romana Brilová

Rozhovor s Pavlem Suchanem

NEJEN O VESMÍRU

Při rozhovoru s Pavlem Suchanem se mi častokrát dostal na mysl citát od filozofa a myslitele Immanuela Kanta. „Dvě věci naplňují mysl vždy novým a rostoucím obdivem a úctou, čím častěji se jimi zabývám: hvězdné nebe nade mnou a mravní zákon ve mně“. Zajímavý je méně známý Kantův citát: „O prostoru můžeme mluvit jen z hlediska člověka“. A kdo by se více zajímal o Kanta, doporučuji knihu Mistr a Markétka. Ale vraťme se teď od intelektuálů na zem a společně s Pavlem se trochu blíže podívejme do vesmíru.

Jak ses, Pavle, dostal do Ondřejova a jaké jsi měl začátky v astronomii?

Když to vezmu hodně od začátku, tak moje setkání s astronomií bylo poměrně pozdní. Nejraději bych řekl, že ve čtyřech letech jsem se podíval na hvězdnou oblohu a věděl jsem, že to bude má cesta. Pravda je jinde, v deváté třídě základní školy jsem začal chodit s kamarádem do kurzu astronomie do planetária v Praze. To byly moje první začátky. Pak jsem se stal demonstrátorem – čili tím, kdo provádí v kopuli a ukazuje na objekty dalekohledem, to bylo na Petřínské hvězdárně, dnes Štefánikově. Pak jsem byl na vojně na dva roky, a poté nastoupil na Petřínskou hvězdárnu, která byla poté přejmenována na Hvězdárnu hlavního města Prahy, kde jsem pracoval sedmadvacet let. Trvalo to tedy dlouho, než jsem se dostal do Ondřejova. Tenkrát jsem sice chodil do práce, která mě velmi bavila, ale zároveň jsem chodil do krásného parku na Petříně. Vždycky jsem si říkal, že by to mohlo být místo platu, protože nechodím pracovat do hlučné ulice nebo na Václavské náměstí, ale že jdu do parku, kde zpívají ptáci. Když jsem tehdy skončil, do 24 hodin jsem dostal nabídku od profesora Jana Palouše, což byl tehdy ředitel Astronomického ústavu. Nastoupil jsem tedy do Astronomického ústavu, a protože v roce 2006 se připravovalo valné shromáždění

Stach, astronaut Feustel, Krtek astronaut a Suchan duben 2017

Mezinárodní astronomické unie, byl jsem přijat do týmu, který celou akci připravoval. Protože to bylo v Praze a bylo to velmi významné, a možná si teď čtenáři uvědomějí, že v roce 2006 Mezinárodní astronomická unie v Praze vyloučila to Pluto. To byl ten okamžik, kdy bylo Pluto zrušeno jako planeta a stalo se trpasličí planetou. Já teda teď

používám špatné skloňování, protože nepoužívám ten Pluto, protože je to ta planeta a ten Pluto. Tak bych měl říct, ten Pluto byl zbaven, ale všichni tomu říkají to Pluto, protože to všem připadá jednodušší a přirozenější. Tehdy jsem nastoupil pro úplně jinou práci, než dělám dnes. Postupně jsem se dostával do Ondřejova na hvězdárnu. Měl jsem tady možnost vybudovat to, čemu říkáme referát vnějších vztahů, popularizaci, publicitu. Zároveň mi byla dána možnost začít se podílet na spolupráci v rámci Ondřejova při akcích pro veřejnost a pro Ondřejáky. I když je třeba přiznat, že mám dvě kanceláře, jednu na hvězdárně v Ondřejově a jednu na pražském pracovišti.

Pavel Suchan 1975

Jaké jsi byl dítě?

Myslíš, když jsem se topil, kdy mě tahal tatínek z nějaký přehradý? Bylo to někde na Moravě. To je takový kolorit. Chvilí jsem byl sourozencem, ale moje sestřička zemřela na infekci ještě v porodnici. Sestřička by byla o tři roky

mladší. Vyrůstal jsem jako jedináček a jen doufám, že to na mně není moc vidět. Ale asi jsem si užíval toho, že jsem byl drobnější a pevně doufám, že sympatické dítě. Pamatuji si několik situací, kdy jsem toho zřejmě využil, například – když jsme byli na prvním stupni základní školy v Národním muzeu, tak i přísné a neurvalé uvaděčky, střežící expozici, se na mě usmívaly a říkaly: „*To je chytrý chlapec,*“ to jsem si užíval, ale třeba to nebyla pravda, třeba byly jen slušně vychované. Pak si pamatuji, že jsem několikrát letěl v kabině letadla. Tenkrát se žádní teroristi neřešili a vyplatilo se cestovat letadlem. Vyplatilo se koupit dětský a dospělý lístek a letět z Brna do Prahy letadlem. Tatínek pocházel z Bučovic za Brnem. Lítali jsme letadlem Iljušin 14, kde nebyly zamčené dveře do kokpitu a my jsme si tam vždycky sedli a několikrát se stalo, že letuška nebo pilot řekli: „*Dyt ty se o to zajímáš, ty tam nakukuješ, tak pojď.*“ A pamatuji si, že když jsme startovali, držel jsem se sedadla, to je dneska nemyslitelné, drželi jsme se sedadla za pilotem, startovali jsme v Brně. Před letadlem utíkali zajíci, to jsem mohl zažít jako kluk.

Zmínil jsi tady tatínka a mohl bys nám říct, z jaké pochází rodiny?

Tatínek mého tatínka byl ředitel reálného gymnázia v Bučovicích, patřil mezi intelektuály a byl hodně vzdělaný. Můj táta vystudoval práva, takže měl titul JUDr., ale kandidaturu měl z ekonomie, a protože chystal v roce 1968 reformy spolu s Otou Šikem¹, měl nabídku jít do vlády. Tu však odmítl. Když se všechno pokazilo nástupem komunistické moci, tak musel jít ze všech svých funkcí a pracoval v knihovně ekonomického ústavu místo toho, aby byl vědeckým pracovníkem. Takže jsme byli vlastně trošku na ústraní povoleného běžného života, ale mě se to nijak výrazně nedotklo, mohl jsem stu-

¹ Ota Šik nebo také Otta Schick, byl český ekonom a politik pražského jara, člen ÚV KSČ

Senát, volby do Rady České televize

Náprstkova medaile za popularizaci od Akademie věd

dovat. Z druhé strany tatínek mojí maminky byl kapelník u Kmocha, bydlel v Plaňanech u Kolína. To byla naopak muzikální rodina, já si pamatuju, kdy jsem potom, ne už do Plaňan, ale do Rudníku u Hostinného, jezdil za babičkou a dědou, děda tam vyučoval již jako starej pán. Na hudební výchovu dojížděli kluci a holky, bavilo mě, když přijela nějaká slečna na výuku. Tam jsem měl asi šanci pochytil nějaký hudební talent, ale to se nestalo. Umím hrát jen na nervy.

Potkáváš se s významnými osobnostmi, zažil jsi pana Ceplechu, pana Grygara, pana Perka, jaké bylo setkání s takto významnými astronomy?

Setkání s někým, kdo je výjimečný nejen jménem, ale svojí osobností, je pro mne nesmírně obohacující. Moc rád chodím na představení nebo divadelní vystoupení, kdy herec ze sebe něco vydá. Stejně tak to dělám často já pro ostatní. Když přednáším nebo něco moderuju. Musím říct, že s Jiřím Grygarem jsem strávil mnoho desítek, dokonce možná stovek hodin, měli jsme spoustu společných věcí, společných akcí, a znám i jeho syna. Musím říct, že jsem si to vždycky užíval a že do dneška je moc příjemný být v jeho přítomnosti. Musím taky zavzpomínat na Zdeňka Ceplechu. To byl pro mě jednak špičkový vědec světového formátu, co se týče bolidů a pádu meteoritů, ale zároveň to byl úžasnej člověk. A to se nestane vždycky. Často máme špičkového odborníka, ale kdybychom k tomu chtěli špičkového člověka s tím největším srdcem, tak to třeba nezapadne do jednoho těla nebo duše. Ale u Zdeňka Ceplechy bylo obojí. A to mě vždycky hodně, já bych chtěl říct, fascinovalo, ale mě to

především bavilo. A podobně jsem to měl s Josipem Kleczkem. To byl srdečný člověk, a přestože měl za sebou spoustu externích profesur na zahraničních univerzitách, byl to významný astronom působící v Čechách. Byl pro člověka ochotný udělat první poslední. Když viděl, že někdo potřebuje pomoc, tak mu pomohl, bylo mu jedno, kdo je on a kdo je ten druhý. Takže to jsem si užíval. No a Luboš Perek byl člověk světového formátu. Pracoval v OSN. Jeho odkaz je vidět na každém kroku. Založil kosmické právo nebo pravidla provozu na geostacionární oběžné dráze, která používáme do dneška. Takže potkat se s takovýma milníky a mít možnost vlastně být u toho, já osobně považuju za velmi důležitou inspiraci.

Mohl bys ještě něco říct o panu Fričovi?

Pana Friče nepamatuju. Těžko podat osobní svědectví o člověku, s nímž jsem se osobně nikdy nepotkal, ale mám to jenom vyčtený. Vnímám to však ještě jinak. Moje pracovní tempo je poměrně vysoké a množství hodin, které strávím v práci, je ohromné. Snažím se, když na hvězdárně všechno utichne, urvat pro sebe třeba 10 minut a jít se projít do historické části hvězdárny. Tam si uvědomuji genia loci prostředí a téměř pokaždý, když přijíždím na hvězdárnu, tak si v duchu říkám, komu za ni vděčíme. Když si sednu na lavičku, často i v noci, a jdu se podívat na hvězdný nebe, tak se přitom v duchu panu Fričovi, zakladateli hvězdárny, pokloním. A poděkuju mu za to, že tam můžu být, a že všichni můžeme přijít. Vždyť hvězdárna má dodneška velký světový ohlas, za který vděčíme jemu. On ji vybudoval. Hvězdárna není naše, my jsme její správci, teď patří státu

nebo republiky, ale bez pana Friče by nebyla. Naplňuje mě to nejen uctívím, ale i příjemným pocitem. Vždycky mám na paměti, že jsme povinni jeho odkaz naplnit. Často si říkám, jestli když teď na nás shora kouká, jestli jsme neudělali ostudu, ale pak si oddechnu a říkám si, že teď by to jistě schválil. To považuji za důležité.

A další zakladatelé? Jan Sokol, vnuk Františka Nušla vyprávěl o hvězdárně na ČRO Vltava...

Profesor Vojtěch Šafařík patřil do skupiny zakladatelů. Do dneška je v centrální kopuli dalekohled, který pro profesora Šafaříka vyrobil Frič. Má speciální výstup okulárového konce, aby pan profesor nemusel sedat

Historická hvězdárna

a vstávat, aby to měl pan profesor v jedné rovině. Spoluzakladatelem byl profesor František Nušl, kterého Frič jmenoval prvním ředitelem hvězdárny. Byl dědečkem Jana Sokola. Profesor Sokol, dávný ministr školství a asi jeden z nejúžasnějších lidí s mravním zákonem v sobě, vzpomíná, jak si hrál na hvězdárně. Hvězdárna vlastně nitkami propojuje českou společnost. Jak již bylo řečeno, vedou právě až k profesoru Janu Sokolovi. S ním jsem se osobně setkal určitě 2x či 3x. Naposledy jsem se s ním setkal v roce 2018, když bylo sto let České astronomické společnosti.

Jak vnímáš dnešní mladé lidi, protože s nimi poměrně hodně spolupracuješ?

Předchozí generace říkali, že budoucí generace je mizerná a že je to horší a horší. Tím, že se to říkalo vždycky, se snažím těmto soudům vyvarovat. Ale zároveň musím poznamenat, že nejsem objektivní, protože jsem obklopený mladými lidmi, kteří jsou aktivní a zajímají se. Přicházejí, že chtějí pomoci, protože chtějí studovat, nebo že

se chtějí ptát, takže pravděpodobně mám kolem sebe výběrový efekt. Mám vlastně štěstí, že můžu spolupracovat s žáky, studenty, s mladými lidmi, protože mám kontrolu, jestli neblbnu, jestli příliš nestárnu, příliš nekoprním, nezpomaluju se. Jedna věc je služba člověku a pak mám dobrý pocit, protože když mladý člověk chce, tak je skvělý. Na druhou stranu ale vnímám, že budoucnost, především ve vzdělávání v České republice, jde tak strašně špatnou cestou, že je to absolutně varující. Nemohu slíbit další generaci, že bude mít skvělý mladý lidi, protože nároky ve školách se výrazně snižují, tím si zaděláváme na pořádné malér. A další problém je, že společnost hrubne. A to si nemyslím, že to říká každá generace, ale že je to bohužel fakt. A mě úplně mrazí, když si čtu třeba starou korespondenci ze začátku minulého století, kde to začíná: „Vážený, velectěný pane, dovoluji si Vám...“ to už dneska nevidíme. Ještě nedávno jsme měli špatný vzor na tom nejvyšším postu v České republice. A jestliže mají děti špatné vzory, jestliže slyší a vidí v televizi a rádiu nevhodné vzory, tak nás nemůže čekat nic dobrého. Nejsem učitel, ale slyším, jak se u dětí snižují nároky a zároveň mají děti stále menší míru respektu. Respekt k autoritě a zároveň jakási svoboda myšlení a diskuse se dá sloučit, to se nevyklučuje. Mám tedy dobré zkušenosti, protože jsem obklopen těmi, kteří mají zájem, ale obecný trend vidím bohužel jako strašně nešťastný.

Je známo, že rád cestuješ. Jakým způsobem si vybíráš místa kam se vydáš?

Moc rád poznávám jiné země, mám cestování rád a rád lítám letadlem. Dokonce bych řekl, že to potřebuji. Jsem schopen pracovat do sedření kůže, a pracovat na maximum. Pak najednou potřebuju vypnout, někam odjet, něco poznat a zase zpátky, abych měl chuť se zase vrátit do práce. Výběr míst, kam chce člověk cestovat, bohužel ovlivňují zlevněné letenky. Ono to nevádí, protože můj seznam je asi tak na 1 500 let. Je na něm spousta míst, která bych rád poznal. Projel jsem prakticky celou Evropu, to je vlastně náš domov. Ale musím říct, že mám moc rád cestování do jiných kultur. Je nutné pochopit, že tady nejsme jenom my. A třeba takhle jsme se synem projeli téměř všechny země Perského zálivu. Jedna z úžasných příhod, která mě posadila do reality, kterou bych si ani nikdy nemohl vymyslet, protože jsem netušil, že by to bylo možné, byla v Bahrajnu na autobusovém nádraží, kde jsme čekali, než odjede náš autobus do Saúdské Arábie. Kufry do autobusu nám dával pomocník a já se ho ptal odkud je a on říkal, že z Bangladéše a že si v Bahrajnu přivydělává. Pak se ptal nás, odkud jsme, a my jsme řekli velmi pyšně, že jsme z Evropy, tedy České republiky. On první, co řekl: „Jé, to máte blbý.“ Já jsem vůbec nepochopil, že se to může stát. Přece my jsme rozvinutá demokracie, my jsme vyspělá společnost, a tak jsme mu se synem říkali: „Proč?“ A on řekl: „No vy tam máte demokracii, my se máme tady tak dobře, on se o nás tak stará...“ Takže jsem pochopil, že lidé mohou mít různý pohledy, on byl spokojený, protože si vydělal víc peněz než u sebe doma v Bangladéši. Tak-

Pavel Suchan na Jizerce

že já, pyšný Evropan z demokracie, jsem dostal lekci. Přesně tak to má být. Samozřejmě patřím mezi lidi, kteří mají obavu především z extrémního islámu, ale jezdím do islámských zemí, protože je toužím poznat. Jezdím s mladším synem a trávíme tam čas s lidmi na koberci u čaje, na zemi na trávníku, povídáme si s lidmi. Chceme se dostat do společnosti. To je pro mě nesmírně důležité. Musím přiznat, že nejoblíbenější kontinent, který doslova miluji, je Afrika. Když člověk přistane v Africe, je to docela něco jiného. Já ten pocit úplně cítím i když jen o Africe mluvím, prostě přesně vím, jak se cítím, když přistanu v Africe.

Maledivy

Kromě poznání ale člověk na Zemi občas najde doslova ráj (i když i ráj je poznáním ☺). Opravdový ráj jsem našel na Maledivách. Tady nežije nic jedovatého, je tu pořád teplo, ať svítí slunce nebo prší, oceán je průzračný a plný života a především, žijí tu úžasní lidé. Myšlenku, že člověk stráví týden na sice krásném malinkém ostrůvku 100krát 100 metrů, kde Evropan v muslimském světě může cokoliv včetně pít alkoholu, mě nelákalo. A tak jsem se podíval na tři obydlené ostrovy, setkával se s místními a jedl jejich jídlo. Ano, bylo třeba dodržovat pravidla, ale to k tomu patří. Bylo to také první místo, kde jsem viděl ceduli, která zakazovala líbání na veřejnosti. No, nedalo se nic dělat. Dodržel jsem to s úctou, protože tehle ráj už tu s námi bude jen asi 100 roků. Maledivy tvoří 1 190 korálových ostrovů a drtivá většina z nich se nachází méně než metr nad hladinou Indického

oceánu, do kterého se vlivem globálního oteplování pomalu noří.

Jakou máš oblíbenou knihu, divadlo?

Patřím mezi ty otřesné lidi, kteří tvrdí, že nemají čas číst, že nemají čas chodit do divadla. Ono to tak úplně není pravda, nemít čas znamená – nedat na to čas. To přiznávám na rovinu, dávám přednost práci, případně cestování. Snažím se, pokud to jde, jít do divadla, ale tam už jsem dlouho nebyl. Právě proto, abych měl nějaký jiný zážitek, abych si nastavil zrcadlo, protože když přednáším, tak si říkám, jestli to ty lidi může bavit, jestli to nemám dělat jinak. Ale musím vzpomenout na poslední představení v Národním divadle – na Kytici, ani vteřinu jsem se nenudil, byl jsem jak přišpendlený k sedačce, bylo to absolutně úchvatné a žil jsem z toho ještě měsíce. A knihu? Vystupoval jsem na tiskové konferenci na podzimním Knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě, protože tam Česká astronomická společnost uděluje Littera astronomica. Pravidelně tam jezdí Miloš Vysrčil, protože je z Vysočiny a teď tam jezdí jako předseda Senátu. Když skončila tisková konference, tak jsme se bavili a on říká: „No, já už ani nečtu, pořád vyřizuju e-maily,“ a já říkám: „Pane předsedo, to tak rád slyším, já to mám bohužel taky tak.“ Už dlouho jsem nečetl knížku. Přiznávám, je to hanba, je to škoda. Ve mně jsou zaryté dva okruhy. Jeden román „Láska je jen slovo“ jsem četl 3x. Takže já nemám čas číst, ale jednu knihu jsem četl 3x. Je to o osudu dvou, kterým osud nepřál, a přesto se milovali. A pak jsem odkojený jako malý kluk Verneovkami. Julese Verna považuji

za absolutního vizionáře a prvního autora sci-fi, protože měl vizionářské schopnosti. Jako astronom jsem prožil program Apollo americké Nasa – přistání na Měsíci. Existuje šest dvojic fotografií, jedna je vyobrazení z knihy Julese Verna *Ze Země na Měsíc* a jedna je z mise Apollo. A to, co je na obrázku, to je i na té fotce. Jsou to dva roky, kdy jsem si řekl, že musím dojet do Avienne do Francie a poklonit se u hrobu Julese Verna, protože pro mě je to pan spisovatel. Na cestu jsem si koupil Verneovku.

Co říkáš na knihu vzpomínek Aničky Fričové?

O hvězdárně a její historii bylo vydáno mnoho, často vědecké knihy. Kniha vzpomínek Aničky Fričové je jiná. Dítě všechno vidí jinýma očima. Tehdejší generace byla poctivější. Anička každý rok sepsala deník, který je doslova kronikou a zároveň je to pohled malého dítěte. O to je kniha čtivější. Čest a sláva těm, kdo knihu připravili k vydání, protože kromě pár drobností text vůbec neopravovali, nechali ho v původním stavu. Přečíst si historii hvězdárny, když byla ještě soukromá, před odevzdáním státu, to opravdu stojí za to. Deník dávala každý rok svému tatínkovi k Vánocům.

Když moderuješ, jak dokážeš být přirozený?

Já netvrdím, že si to nějak neuvědomuji. Není to tak, že bych přišel a mluvil a hotovo. Uvědomuji si, že to má nějaké zákonitosti, že moderování musí nějak vypadat, nikde jsem se moderovat profesionálně neučil. Něco jsem okoukal a něco musí být asi částečně ve mně. Snažím se působit co nejpřirozeněji. Neměnit to, co neumím, chci naopak aby to vyvěralo ze mě. To je první aspekt a druhý aspekt je, že se snažím uvádět jen oblasti, o kterých vím co nejvíc, protože se mi potom snadno používají obraty, propojení a zajímavosti. Když člověk zná problematiku, když může vytáhnout drobnost, zajímavost i nějaký vtip, aby se lidi zasmáli. Podobně jako když jdu do divadla a sleduji, v čem bych se měl zlepšit, stejně tak koukám velmi s úctou na ty, kteří umí moderovat, což je třeba typicky Marek Eben. Vždycky si říkám, proč jsem tohle nikdy neudělal.

Děkuji moc za milý rozhovor.

*Rozhovor s Pavlem Suchanem vedla
Romana Brilová
V článku jsou pro autentičnost použity
slangové výrazy*

HYNEK KAŠPAR

ZÁVĚREČNÝ ONDŘEJOVSKÝ SPRINT

Mnoho z nás často potkává muže, který se zasadil o tvář SKC. Je to člověk, který je mimořádně výrazný a věřte nebo ne, mimořádně citlivý. Minimálně ve svých postřezích, ve svém vnímání světa a také je zajímavý svou historií. A tento významný muž odchází z Ondřejova, jde totiž za svým snem. Co dodat? Hynku, děkujeme.

Hynku, blížíš se do závěrečného ondřejovského sprintu. Co bys rád čtenářům vzkázal?

S Ondřejovem a SKC se loučím a mám smíšený pocity. Práce v SKC byla pro mne srdcová záležitost. Nicméně jsem už rozhodnutý. Když jsem tak večer seděl a přemýšlel, uvědomil jsem si, že jsem v SKC patnáct let. Nikdy v životě jsem žádnou práci nedělal patnáct let, vždycky jsem všude pracoval kratší dobu. Dělal jsem krizového manažera, tak to bylo od...do..., a pak táhni. Nikdy jsem nikde nepracoval delší dobu než sedm nebo osm let. Takže jsem tady trhnul rekord, kterej nikdy v životě už nepřekonám. To už je jasný, že ne. Tak mi asi bylo zřejmě dobře, když jsem tady takhle dlouho pracoval.

V jakém stavu jsi SKC přebíral?

SKC založila Bohunka Řešátková, založila ho dobře, protože je profík sportovec, věděla, co od toho má chtít, měla správný kontakty, nicméně v těch prvních čtyřech letech, než mi SKC předala, tak byla docela hodně unavená. Byla zvyklá z jiných svých činností na větší podporu. Protože dělala pod Svazem sportu, případně pod Gymnastikou nebo pod Olympijským výborem, a tam je podpora rozhodně jiná, než když někdo přijde někam, už skoro v penzijním věku, kde je v podstatě naplavenina, založí sportovní klub, tak to pro ni nebyly vůbec lehký začátky. Hodně taky záleželo na financích, protože Bohunka je výbornej sportovec, má to v hlavě srovnaný a hrozně si jí vážím. Ale rozhodně není manažer, ekonom, a to já jsem byl. Takže, když jsem přišel, udělal jsem pár různých změn, který dostaly SKC na level soběstačnosti. Dřív to bylo dotovaný zhruba šedesáti tisíci ročně. Když jsem SKC převzal, bylo na účtu asi 69 tisíc korun. První, co bylo, tak jsem obci oznámil, že bych byl rád samostanej. To znamená, že se zříkám podpory dotací

a všeho ze strany obce. Udělal jsem pár změn. Pro SKC jsem našel další finanční zdroje a nějakým způsobem to začalo fungovat. Samozřejmě hodně děkuju obci, protože obec SKC podporovala, jak mohla. Přispěla na nové věci. Nicméně, když to shrnu, tak z těch 69 tisíc na účtu budu SKC předávat zhruba s půl milionovým kontem a ve fázi soběstačnosti. Podařilo se mi sehnat pár dotací, i když jsme platili poměrně velikou spoluúčast, ale pořídili jsme například nové stoly, židle, předělali jsme ochoz na kavárnu, udělali jsme nový plovoucí podlahy. Koupili jsme žíněnky, boxerský ring, tatami. Přispěli jsme obci na podlahu, koupili žaluzie na okna v tělocvičně. Všechno dohromady statisícový částky. Počítám, že SKC z vlastních zdrojů mohlo dát 3 až 4 miliony navíc do zkulturnění a zkvalitnění prostředí SKC. V SKC projde měsíčně zhruba 2 300 lidí v rámci kroužků, školy apod. Tím to zařízení trpí. Nemůžu říct křivého slova, jak se lidi v SKC chovají – i přes frekvenci návštěvnosti se 99,9 % lidí chová zodpovědně. Teď je mým úkolem se s někým domluvit, kdo by mohl případně SKC řídit dál, pokud bude tedy obec souhlasit. Já se samozřejmě budu snažit spolupracovat natolik, aby byl vybraný člověk, který by SKC udržel.

A kam budou tvé šlépěje pokračovat dál?

Odcházím hlavně proto, že jsem tady dlouho, a už cejtím i já sám, že to chce novou krev. Prostě za patnáct let už některý věci člověk bere naprosto samozřejmě, u některých věcí nemá takovou invenci, přibíejav roky, takže si to zjednodušuju. Jsem si toho vědomej a štválo mě to, takže jeden z důvodů je ten, že cítím, že by si SKC zasloužilo zase víc energie. V tom smyslu se i budu snažit bavit s lidma, co by do toho něco přinesli. To je jeden z důvodů, proč odcházím, a druhý důvod je ten, že si se ženou uskutečnujeme náš dlouholetý sen, kdy nechceme žít jenom v téhle zemi, já jsem kdysi žil venku a už jsem nenašel odvahu se k tomu na 100 % vrátit, protože mi tady nastaly nějaký závazky. Ale protože se profesně zabývám potápěním, tak se mi naskytlá příležitost v jedné základně v Chorvatsku dělat sezónního instruktora.

Sezóna je tam od kdy do kdy?

Od poloviny dubna do poloviny října. Velkou část roku bych tam rád byl. Je to i z toho důvodu, že když to zrekapituluju, tak člověku toho činného života moc asi nezbejvá, protože už nějaký roky mám, ale ještě pořád můžu. Takže nebudu čekat na to, až nebudu moct. Tím, že se mi naskytla tahle příležitost, tak se jí samozřejmě chopím, protože víc než manažer sportovního centra jsem potápěč. K potápění nepotřebuju skoro nikoho, tam jsem schopnej samostatně jednat a pod vodou se těším především na spolupráci s mojí ženou Klárkou. V SKC jsem potřeboval vřadycky aspoň Bohunku.

Co to znamená pro Ondřejov? Zachovají se trenéři i kroužky?

Obec má velkej zájem všechno zachovat. A já bych rád, kdyby se nabídka ještě rozšířila, protože třeba po covidu jsem přibrzdil kulturu, protože lidi si zvykli bejt doma. Ač se povedla spousta věcí, třeba Malina Brothers, teď chystám na rozloučenou Bohemia Balet, ti přijedou po desáté, což už je taky jubileum. Dělalí jsme dětský divadýlko. Takže, ne že by kultura úplně usnula, ale covid mi vzal docela chuť do života. Prožil jsem tady po covidu první a jediný fiasko, kdy jsem musel odvolat jednu kulturní akci, zrovna divadlo Bolka Polívky. V předprodeji se prodalo jen 15 lístků. Říkal jsem si, když budu stát před Bolkem Polívkou a budu říkat, že přišlo 15 lidí v Ondřejově, to bych si uřízl ostudu. Tak jsem se s Polívkou nějak dohodl, že to uděláme někdy příště. Covid byl na kultuře hodně znát. Na sportu to tolik znát není. Byl bych rád, kdyby se SKC víc rozšiřovalo kulturním směrem.

Kontakty dál předáš?

Předám. Jsem domluvenej, že se třeba zastavím, nebo se telefonicky spojm, to není tak, že bych za sebou prásknul dveřma. Zatím odcházím s výhledem na jednu sezónu, protože tam to funguje tak, že se řeší jedna sezóna, která se bude připravovat na začátku dubna. Může se stát, že mi třeba za měsíc řeknou, že nemají práci, ale s tím do toho jdu. Tam se to nedělá tak, že by ti někdo něco

zaručil, nemají odbory. Tady mám pocit, že jsem čím dál víc do něčeho nucený. Těším se na pohyb. V Chorvatsku je to dřina, na lodi, je to opravdu práce dvanáct patnáct hodin denně. Můj předchůdce, kterej byl štíhlejš sportovní kluk, tak za sezónu zhubl patnáct kilo. Já se poprvé v životě těším na dřinu. Jestli ji zvládnou, protože jí fyzicky potřebuju.

Co bys ještě chtěl dodat?

Řeknu jen jednu věc. Ondřejov není zase až tak výrazně početně a kdoví čím výjimečná obec. Je tady krásně, je tady hvězdárna, jsou tady prima lidi. A přesto Ondřejov se svým počtem obyvatel vychoval několik mistrů Evropy, mistrů světa, a to všechno z velkým míry díky SKC. Když si vezmu balet, kolik dětí vychovala Hanka Zadáková. Když vezmu rokenrol Twist Říčany, kolik má díky ondřejovským dětem zlatých medailí. Taekwondo, ondřejovští Paděvěti, všichni jsou na úrovni světových mistrů. Jsem na to hrdej. Boxeři, to jsou neuvěřitelní kluci. My jsme byli s taekwondem na mistrovství světa v Inzelli¹. Já jako fotograf. Byli tam sportovci z osmašedesáti zemí z celého světa, Jižní Amerika, Turecko atd. Machotovi svěřenci taekwondisti podali ohromné výkony. Večer jsme seděli s Turkama, byli tam taky sportovci z Afriky a jeden z Rio de Janeira mi říká: „Hele a odkud vy jste?“ Já mu říkám: „Z Česka.“ A on říká: „Kde to je?“ Říkám: „Taková zemička ve Střední Evropě.“ A on říká: „A z jakého města?“ Já říkám: „Ondřejov.“ On říká: „Ukaž mi to na mapě.“ Tak jsme vygooglili mapu, já mu ukázal Ondřejov a on na to koukal a říkal: „Fakt?“ Z desetimilionového města jako je Rio de Janeiro jsme se dostali do osmnácti stovkového města, který vychovalo mistry Evropy a mistry světa. On na to koukal a říká: „Jak to máte? To máte velkou podporu, co?“ A já říkám: „No, ani moc ne.“ My jsme tam byli jediná země, což je ostuda týdle republiky, zkrátka byli jsme jediný, co jsme si museli všechno platit. Turecká vláda svým sportovcům koupila autobus, najala jim řidiče, borce vezl vládní speciál do Rio de Janeira. Od toho večera, když nás potkali, tak když třeba začly závody řekli: „Ahoj Čeko, ahoj Čeko, pojd, zvu tě na pizzu.“ Já říkám: „My máme své prachy, tohle nedělej.“ A on řekl: „My už víme, jak to u vás je. My víme.“ A opravdu si nás tam hýčkali. Díky energii lidí, který tady trénují skoro zadarmo, taekwondo není fotbal. Netočej se tam prachy, žádnýho politika ten sport nezajímá. Je to strašná ostuda týdle země, že talenti, kterým nezbyde nic jinýho, než že půjdou do světa, nebo to tady v pětadvaceti nebo osmadvaceti letech zabalej a budou si sportovat na vlastní triko, že se od tohohle státu nedočkaj téměř žádný podpory. Ale chci říct, že na tohle jsem hrdej, že se to povedlo v Ondřejově. Všem, který se tady na tom podílejí, nejsem je teď schopnej vyjmenovat všechny, všem patří obrovský dík. Jsou to srdcaři. Nikdo z nich to nemůže dělat pro peníze, protože skoro žádný nedostávají. To, co jsme jim tady schopni zaplatit, co se vybere po těch šedesáti nebo sto korunách za hodinu tréninku, to nikdy nepokreje plat, kterej by ten špičkovéj lektor měl dostávat. Za tohle jsem jim vděčnej, to mě tady udrželo. To všechno je díky stabilní práci, která se tady odvedla a díky prvním Bohunčinejm kontaktům, na který jsem navázal. Prvotní tvář SKC byla a je Olinka Šípková, kterou přivedla Bohunka. To ostatní, co se na to nabalilo jako je box, říčanský tanec, nebo balet, kterej má tady tradici díky sestřám Šiklovejm, tak to samozřejmě dělá celou tvář Ondřejova, a troufám si říct, že kdo by do tohohle hrábnul, tak ten mávnutím proutku zničí úplně všechno.

¹ je známý jako lázeňské místo i jako sportovní centrum především díky rychlobruslařské dráze

Ještě pár perliček na závěr, především o lockdownu...

Jeden čas, v době krutého lockdownu, kdy nás ještě ke všemu vykradli, tak jsem opravdu už nevěřil, že se to někdy vzpamatuje. Nakonec to skončilo i u humorných historek, protože samozřejmě tehdy nikdo nevěděl, co bude. Policie reagovala i na různá udání, že je porušovaná lockdown, a my jsme ho samozřejmě porušovali. Takže byla zatemněná tělocvična, kde trénovala jedna ze zápasnických disciplín. Přijeli policajti, a řekli, máme tady vohlášení, že se tady cvičí. Přišel vteřít šéf, trenér party, dvoumetrovej chlap vážící 150 kilo a říká: „Kdo to říkal, že se tu cvičí?“ Policajti řekli: „Pardon, pánové, pardon,“ a odjeli. Někdy mě zase šokovalo, protože sem choděj tancovat rockenrol mladý slečny, je jim třeba patnáct šestnáct let, a to byly vždycky holky, který měly díky tanci krásnou postavu. Věděly, co si mají oblíknout, byly vždycky vytuněný, což jsem vždycky obdivoval. Šel jsem v době lockdownu přes náměstí a potkal jsem dvě z těch slečen a říkám: „Holky, kdy zase začnete?“ A ony: „Jé, my bysme už rády začly.“ Tak jsem říkal: „Hele, tak přijďte na tajňačku příští týden.“ Dal jsem jim termín. Ten den přišly asi tři nebo čtyři slečny a přišly v županech. Tak říkám: „Holky, pojďte dál. To je nějaký nověj outfit?“ A ony říkaly: „My už jsme na tom psychicky tak blbě, že už nás ani nebaví se převlíkat a mejt se a nic.“ A já si říkal, co covid udělal se společností, a bylo mi smutno. Ty děvčata se z toho samozřejmě vzpamatovaly, teď už jsou zase vytuněný, ale tenkrát na mě sedl stesk, co to může s lidma udělat.

Závěrečná tečka...

Všem Ondřejovákům přeju, ať se jim daří. Někdy se přijdu podívat už jen jako přísněj kritik. Končím svou práci nejen ve vztahu k Ondřejovu, ale končím tady v tom kraji úplně, prodávám i dům ve Vlkovci. Dělán dalekosáhlý změny, takže to myslím vážně. Děkuji všem sportovcům i návštěvníkům SKC.

*Rozhovor s Hynkem Kašparem vedla Romana Brilová
V článku jsou pro autentičnost použity slangové výrazy*

**Kulturní
okénko nejen
z Ondřejova**

LENKA NOVÁ V KLUBU JAZZ DOCK

Lenku Novou si mnozí čtenáři možná vybaví jako excentrickou zpěvačku kapely Laura a její tygři. Tato rodačka z Brna v kapele působila až do roku 2009. Avšak už v roce 2008 natočila s Michalem Horáčkem skvělé album *Ohrožený druh*, na kterém Nová jako jedna z ženských interpretek zpívá pilotní píseň *Jak ten chlap se na mě dívá*.

Poslední roky se tato zpěvačka s nádherným sametovým hlasem věnuje sólovým projektům. Velmi úspěšná byla její spolupráce s klavíristou Petrem Maláskem v rámci tzv. *Ve dvou tour* během let 2018 a 2019.

Lenka Nová vydala také několik sólových alb. Nejvýraznějším z nich je album *Čtyřlístek* (2016), na kterém se Nová jako autorka hudby i interpretka zároveň vypsala i vyzpívala ze složitějšího období v osobním životě.

Zatím posledním sólovým počinem Lenky Nové je album *Dopisy* (2020). I v tomto případě se stejně jako u *Čtyřlístku* jedná o album, které spojuje jednotné téma. Zde jsou to dopisy, které Lenka Nová sbírala tři roky. Na začátku stála výzva, aby jí fanoušci a veřejnost posílali zajímavé texty dopisů. Písně pak z těchto textů vznikly díky spolupráci se zkušenými textaři a hudebníky. Toto ojedinělé album se okamžitě po vydání stalo nejprodávanějším digitálním albem na českém trhu.

Lenka Nová se pravidelně objevuje na scéně pražského hudebního klubu Jazz Dock, který mimochodem letos slaví 15 let své existence.

Její zatím poslední koncert na této scéně proběhl začátkem ledna tohoto roku. Lenku Novou doprovodila během koncertu kapela (s výjimkou Petra Maláska), se kterou nahrála své poslední album *Dopisy*. Písně z tohoto alba tvořily také základ lednového koncertu. Zazněly ale i starší, a mezi jejími fanoušky již velmi dobře známé, písně z předchozích alb, které si do posledního místečka zaplněný Jazz Dock se sympatickou zpěvačkou pobrukoval.

I když Lenka Nová nepatří mezi mainstreamové interprety, rozhodně stojí za to zaposlouchat se do jejího podmanivého altu na některém ze jmenovaných alb.

Marie Foltánková

Zprávy z Turkovic

Dlouho jsem pochyboval, jestli do dnešního čísla Ozvěn vůbec budu mít o čem psát. Sotva jsem ale usedl ke klávesnici, zjistil jsem, že se toho za uplynulé období událo v Turkovicích opravdu hodně, a že opak asi bude pravdou – a sice, že se na všechny zimní události ani nedostane. Pojďme tedy a podívejme se společně v tomto okénku alespoň na ty nejvýznamnější.

Ještě než začal advent, postaraly se děti z hasičského kroužku o pořádné pozdvižení. Na celorepublikových halových soutěžích dětských hasičských štafet předvedly vynikající výkony a několikrát skončily dokonce na stupních vítězů. V sezoně 2022–2023 jsme v této disciplíně končili na chvostu startovního pole a i letos jsme tyto závody pojali spíše jako přípravu na jarní okresní kolo hry Plamen. O to více jsme byli překvapeni, jak se naše děti zlepšily a jakých časů dosáhly. Za rok se dokázaly vyšplhat na úroveň těch nejlepších štafet, těch štafet, jejichž špičkové výkony jsme v minulé sezoně jen nevěřičně sledovali. Soutěže stále probíhají, ze čtyř absolvovaných kol seriálu naše štafety vybojovaly na pódiích dvě první a tři druhá místa. K tomu přidaly i několik ceněných výsledků těsně pod stupni vítězů.

Před několika lety jsme obnovili některé předvánoční tradice a snažíme se je udržovat. Nejinak tomu bylo i loni. Z iniciativy Osadního výboru Turkovice jsme za zpěvu

koled rozsvítili v neděli 3. 12. 2023 vánoční stromek. 16. 12. 2023 si naši spoluobčané mohli přijít pro Betlémské světlo, které jim každoročně ve spolupráci s lensečeskými kolegy přinášíme. Obě akce doprovázela poklidná předvánoční atmosféra. Samozřejmostí bylo i drobné občerstvení ve vánočním duchu, a tak není divu, že nikdo nespíchal a všichni se zdrželi na přátelské poklábosení. Nejmladší z tradic je besídka pro děti, která loni proběhla o poslední adventní neděli. Mladší děti se učily péct cukroví, které si potom odnesly s sebou domů. Se staršími jsme u videa rozebírali situace z posledních soutěží, bilancovali uplynulý rok a stanovili cíle pro sezonu následující. Sotva se stačil rok s rokem sejít, uhodily silné mrazy, a ty jsme se rozhodli využít pro přípravu ledové plochy na hřišti u hasi-

čárny. Nejprve jsme týden ve dne i v noci vrstvu po vrstvě prováděli nástřik ledové plochy. Dílo se povedlo a už ve čtvrtek 11. ledna 2024 mohli první nedočkavci nazout brusle a užít si zimní radovánky zase trochu jinak. O led jsme neustále pečovali, proto nám bruslení vydrželo až do velké oblevy, která začala v úterý 23. ledna 2024. Na ledě se vystřídali velcí i malí, uspořádali jsme několik akcí s hudbou a osvětlením. Zájem byl takový, že jsme museli prodlužovat dobu bruslení a operativně jsme vždy hřiště nasvítili. Kdo přišel, tak si bruslení u nás užil, a to byla pro nás ta nejlepší odměna za odvedenou práci.

Na konci ledna jsme podnikli se staršími žáky zajímavou akci ve zcela novém for-

mátu. Vyrazili jsme na zimní soustředění do krkonošské vesničky Poniklé. Strávili jsme zde čtyři krásné prosluněné a mrazivé dny – dá se říci, že asi nejlepší dny této zimy. Na svazích skiareálu Kamenec v Jablonci nad Jizerou jsme se věnovali výuce lyžování a snowboardingu. Došlo také na návštěvu bazény v Jilemnici, večery jsme trávili nejen hraním her, ale také vzděláváním a třeba i přípravou svačinek na následující den. V průběhu soustředění žáci samostatně připravili videoprezentace na zadané téma. Všichni jsme si prodloužený víkend na horách užili a těšíme se na příští rok.

Samostatnou kapitolou v dnešním článku je práce výjezdové jednotky. Před Vánocemi nás prověřily rozmary počasí, likvidovali jsme několik popadaných stromů přes místní komunikace. Dostat se na místo události bylo často velmi obtížné, vrstva napadaného mokrého sněhu byla velmi kluzká a komunikace byly často zcela nesjízdné. V lednu jsme pomáhali řidičům v zatáčce u ČOV, kde se vytvořila velká plotna se silnou vrstvou ledu a na ní několik vozidel uvízlo. Pomocí navijáku jsme auta vyprostili, místo posypali pískem a vyžádali si u SÚS nápravu. Průběžně opravujeme a udržujeme v akceschopnosti veškerou zásahovou techniku, což je vzhledem k jejímu stáří často velmi náročné. Postupně dokončujeme interiéry ve zbrojnici, aktuálně pracujeme na regálech v garážích a připravujeme k finalizaci také první patro. Přeji vám, vážení a milí čtenáři, veselé Velikonoce a sluncem zalité první jarní dny.

Josef Brabec

3. ročník memoriálu JUDr. Josefa Lanzendörfera v tenise

29. 12. 2023 se na Šibeničním vrchu na Myšlíně uskutečnil 3. ročník tenisového turnaje seniorů jako vzpomínka na našeho kamaráda a spoluhráče Pepíka Lanzendörfera.

Dva dny před konáním turnaje se omluvil z důvodu nemoci Ing. Rudolf Havlík, účastník obou předcházejících ročníků. Znamenalo to rychle přeorganizovat sestavení dvojic a nalézt náhradu.

Letošního turnaje se zúčastnilo 9 hráčů – Jiří Reček, Milan Malý, František Havlíček, Goce Chadzitaskos, Josef Vávra, Jaroslav Javůrek, Pavel Procházka, Ivo Císař a Jiří Kroupa.

Velké poděkování náleží Jirkovi Kroupovi, kterého po celý rok trápily zdravotní komplikace, kvůli nimž nemohl tenis v létě vůbec hrát. Turnaje se však zúčastnil a za to mu patří dík. V této souvislosti jsme si vzpomněli na Pepíka, který byl tahounem různých zápasů a turnajů, to on nás sháněl, hrál i zajišťoval zápasy. Moc nám chybí. Vzpomínky na něho jsou stále živé a stále se nám vybavují společné zážitky.

Po vzájemném odsouhlasení pravidel hry a propozic turnaje a vzpomínce na Pepíka jsme šli do boje. Turnaj probíhal v po-

hodové atmosféře a ve sportovním duchu. Upřímně – hlavním naším cílem bylo dohrát ve zdraví a dojít po svých alespoň k našim autům. Vždyt přibližný věk dvojic činil 142 let, dvojici Reček + Malý bylo 152 let.

Po skončení turnaje byli při společném posezení vyhlášeni vítězové turnaje, a sice dvojice – pánové Goce Chadzitaskos a František Havlíček. Gratulujeme!!!! Poděkování i obdiv patří všem zúčastněným hráčům.

Nesmíme zapomenout na poděkování všem sponzorům turnaje, kteří umožnili takový turnaj zorganizovat. Obec Ondřejov poskytla finanční příspěvek na pronájem haly, dcera JUDr. Josefa Lanzendörfera paní Martina Česneková přispěla finančním příspěvkem na nákup míčů i občerstvení a Tomáš Karpfinger zajistil pro celý turnaj minerální vody San Benedetto. Jim všem patří náš velký dík, děkujeme a moc si toho vážíme.

Milan Malý

Memoriál	Jiří Reček Milan Malý	František Havlíček G. Chadzitaskos	Josef Vávra Jaroslav Javůrek	Pavel Procházka Ivo Císař Jiří Kroupa	Sety	Body	Pořadí v turnaji
Jiří Reček Milan Malý	P	6 : 2 2 : 6 5 : 10	3 : 6 6 : 4 6 : 10	3 : 6 6 : 4 10 : 6	4 : 5	3	2 - 3
František Havlíček Goce Chadzitaskos	2 : 6 6 : 2 10 : 5	E	6 : 7 6 : 2 10 : 7	7 : 5 6 : 3	6 : 2	9	1
Josef Vávra Jaroslav Javůrek	6 : 3 4 : 6 10 : 6	7 : 6 2 : 6 7 : 10	P	4 : 6 6 : 3 8 : 10	4 : 5	3	2 - 3
Pavel Procházka Ivo Císař Jiří Kroupa	6 : 3 4 : 6 6 : 10	5 : 7 3 : 6	6 : 4 3 : 6 10 : 8	Y	3 : 5	3	2 - 3

TENISOVÝ ODDÍL SOKOL ONDŘEJOV – sezona 2024

Dospělých členů, seniorů a mládeže 15–18 let máme v současné době celkem 49. Děti do 15 let máme v současné době 40. Stavba školy se chýlí ke konci, tak se nám i zlepší prostředí kolem našich kurtů.

Každoročně pořádáme začátkem srpna tradiční turnaj ve čtyřhře, v září pak turnaj jednotlivců a turnaj oddílových dětí a na konci roku memoriál JUDr. Josefa Lanzendörfera pro hráče nad 70 let na Šibeničním vrchu.

Náš tenisový tým dospělých se účastní každoročně mistrovské soutěže, letos III. třídy, tak doufáme, že se nám bude dařit. Momentálně máme 5 žen a 11 mužů.

Jako každoročně budou probíhat opět tréninky oddílových dětí, zájemci se obračejte prosím na Zdeňka Hobíka, tel.: 606 622 155. Nově přibudou také profesionální trenéři, kteří se dětem z Ondřejova a okolí z nové ZŠ budou věnovat. Cílem tenisové školy je péče o nejmladší hráče s plánem vybudovat mládežnická družstva všech kategorií od nejmladších babytenistů až po dorost. Zkušení trenéři, kteří již vychovali několik hráčů současného družstva dospělých, kladou důraz na profesionální srdečný přístup a také na fair play a lásku k bílému sportu. Nábor mladých tenistů probíhá do 15. dubna, podrobné info vám poskytne trenér pan Vítek Ptáček tel.: 721 530 462.

Zdeňk Hobík, předseda tenisového oddílu Sokola Ondřejov

Svoz nebezpečného odpadu + pneumatik (bez disků)

se koná v sobotu 30. 3. 2024 v těchto místech a časech:

Třemblat, u požární nádrže: 8:00–8:30 hod., Ondřejov, areál ZD: 8:45–9:20 hod.

Turkovice, u bývalé prodejny (autobusová zastávka): 9:35–10:00 hod.

Svoz velkoobjemového odpadu

se koná od úterý 16. 4. – neděle 21. 4. 2024 od 8:00–18:00 hod.

pro majitele nemovitostí z Ondřejova, Třemblat i Turkovic
kontejnery budou umístěny v areálu ZD v Ondřejově

v pátek 19. 4. 2024 od 10:00–17:00 hod.

budou umístěny kontejnery na velkoobjemový odpad: ve Třemblatech – v ulici Na Rybníku
v Turkovicích – u kontejnerového hnízda ul. Ke Šmejkalce

SBĚRNÁ MÍSTA BUDOU MONITOROVÁNA.

Tříkrálová sbírka v Ondřejově

Milí Ondřejováci,

6. ledna možná právě vás navštívila trojice dětí s doprovodem, symbolizující tři mudrce z Východu, kteří procházeli naší obcí s poselstvím naděje a radosti, zdraví a štěstí. V letošním roce to byly pouze 3 skupinky, které se snažily dodržet dávnou tradici Tříkrálové sbírky. Ta byla v naší zemi obnovena až v roce 2000 Charitou ČR a od té doby je největší pravidelnou veřejnou sbírkou u nás. I naše tříkrálová obchůzka byla součástí této sbírky, do které jste mohli koledníkům přispět. Za tímto účelem s sebou koledníci nosili malou pokladničku s logem charity. Všechny získané prostředky jdou na projekty Charity ČR, resp. na předem schválené využití v místních charitách. Vybírání peněz však nebylo naším hlavním cílem.

Vánoce jsou svátkem radosti a usmíření. Hledáme v sobě to lepší já, snažíme se odložit názorové rozepře a pokoušíme se odpouštět někomu, kdo nám ublížil. Máme snahu vstoupit do nového roku s čistým štítem, bez zášti a sváru. To je také hlavním poselstvím tříkrálové obchůzky, kterou pod patronací farní charity, vykonávají dobrovolníci a skauti a skautky střediska Junáka Modrý květ Mnichovice. Doprovodem jsou jim jejich rodiče a vedoucí. Už delší dobu jsou členové oddílů z nejrůznějších obcí Ladova kraje, a proto se sbírka mohla rozšířit i do okolních obcí. Naším hlavním úkolem bývá přinést do všech domů poselství naděje a radosti. Máme k tomu i takovou skautskou šifru – nápis K + M + B + letopočet nad dveře každého domu. Podle některých výkladů se jedná o křesťní jména oněch tří mudrců. Jiné vysvětlení má ale hlubší význam: může jít o počáteční písmena latinské věty *Christus Mansionem Benedicat* – Kristus žehnej tomuto domu. Slovo „požehnání“ může být nesrozumitelné, ale stačí se pozorně podívat na latinský originál: *bene* = dobro, *dicat* = říci, znamená to tedy dobrořečit, mluvit o tomto domě hezky. S tímto záměrem se koledníci rozcházejí po obci a poctivě se snaží navštívit každý dům. Přicházejí v dobrém úmyslu a s radostnou zvěstí, že tento rok bude dobrým rokem. Velmi je proto mrzí, když jim někde ani neotevrou (přestože z pohybu záclon je zřejmé, že dům není prázdný), případně otevřou jen proto, aby vypustili psa, aniž by třeba jen pozdravili (i to se nám stalo). Naštěstí tyto

případy jsou ojedinělé, většina lidí koledníky přijímá s otevřenou náručí a my za to velmi děkujeme. Ale i těch několik málo lidí, kteří namísto úsměvu a vlídného slova dokážou vynadat nebo urazit, umí koledníkům přehlušit milé dojmy z ostatních setkání.

Všichni koledníci, mezi kterými jsou i dobrovolníci z ne-skautských řad, se tříkrálové obchůzky účastní zcela dobrovolně. Naplňují tím 3. a 4. bod skautského zákona „Skaut je prospěšný a pomáhá jiným a Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta“. Možná by radši koukali na YouTube nebo hráli počítačové hry, ale překonali se a strávili půl dne pocházením v nepřetržitém dešti a zimě s nekonečným zpíváním tříkrálové koledy. Museli obvykle hovořit s cizími lidmi, ke každému přistupovat s respektem a vstřícností, což je dobrý základ pro společnost ohleduplných, slušných a vstřícných lidí.

Přestože těžištěm Tříkrálové sbírky byly Mnichovice, kde chodilo od domu k domu 30 skupin koledníků, tak věříme, že ve spolupráci s farní charitou, se nám v dalším roce podaří, tuto tradici ve větší míře přenést i do Ondřejova.

Za všechny zúčastněné

Michal Alexa

Vedoucí oddílu vlčat, skautského střediska
Modrý květ, Mnichovice

Tak nám to už zase začíná

SNAD I TAK BY SE DALO NAZVAT OBDOBÍ, KTERÉ MAJÍ ŠKAMNA PŘED SEBOU. POJĎME SE PODÍVAT, NA CO SE MŮŽETE S NAŠÍM SPOLKEM TĚŠIT.

Na sobotu 23. března chystáme tradiční *Velikonoční jarmark*. I tentokrát se bude konat v prostorách SKC a kromě naší „Škamna kavárny“ s dobrotami budete mít možnost nakupovat u tradičních prodejců jarních květinových dekorací, textilu, včelích produktů a dalšího zboží. Stranou nesmí zůstat ani stánky s vlastnoručními produkty žáků naší školy a samozřejmě ani výrobky školní družiny.

Následující akce se prozatím konala pouze jednou, ale po úspěchu z loňského podzimu jsme se rozhodli, že z ní uděláme tradici. A tak se díky tomu v sobotu 27. dubna můžete těšit na *Ondřejovský blešák před domem*. Prodávát lze například sportovní vybavení, hračky, oblečení, nepotřebné knihy, dekorace, nádobí... zkrátka co vás napadne. Takže pozor třeba při uklízení věcí ze zimní sezony, nezapomeňte si ty nepotřebné odložit stranou a nejpozději týden před termínem se přihlásit. Nakonec už stačí vybrané předměty vystavit před domem, promyslet si cenu a pak už jen vítat davy kupujících. Kávou ani koláčem nic nezkažíte, a kromě jiného si nepochybně užijete společenské dopoledne. A pokud nic k prodeji nenajdete? Nevadí! Podle naší mapy snadno zjistíte, kam se zajít podívat a u koho je možné něco koupit.

Na závěr už jen připomínáme další události, na kterých vás rádi uvidíme – ať už si budete chtít přijít zatančit na *Školní ples*, nebo se společně s námi zúčastnit *Ondřejovských slavností* a při té příležitosti ochutnat něco dobrého v naší Škamna kavárně. Přesné termíny se včas dozvíte.

Tak nezapomeňte, těšíme se na vás!

za spolek Škamna

Hana Schwarzová a Marie Foltánková

Seriál ze zápisů Jaroslava Hnízda – 2. díl

Studentská léta

V roce 1908 nastala v naší rodině velká změna. Tatínek se rozhodl, že převezme švagrovo hospodářství v Ondřejově a v Nemyčevsi, zatím oba domy i pole pronajme a později, rozhodne-li se zůstat trvale v Ondřejově, všechno prodá.

Přípravy k stěhování začaly již na podzim roku 1907. Bylo třeba v Ondřejově připravit podzimní setí, a proto jsme se tam s tatínkem vypravili s párem koní a povozem, na který jsme naložili potřebné nářadí. Vzdálenost mezi Nemyčevsí a Ondřejovem je asi 95 km. Vyjeli jsme časně ráno a přijeli do Ondřejova večer.

Ondřejov je malé malebné městečko. Rozložené na vyvýšenině 545 m nad mořem, nad řekou Sázavou, odkud je krásný rozhled daleko po celém okolí. Na vrchu Mandě založil Dr. Frič roku 1898 hvězdárnu obklopenou pěkným parčíkem. Roku 1928 ji věnoval státu.

Po ukončení polních prací jsme jeli zase stejnou cestou zpět. Při zpáteční cestě se nám stalo, že jsme oba usnuli a byli jsme překvapeni, když jsme se probudili, že koně jdou správnou cestou dál. Tuto cestu jsem vykonal s tatínkem několikrát. Někdy jsem jel na kole a vždycky jsme se na některém smluveném místě setkali. Směr Kopidno, Poděbrady, Kouřim, Kostelní Stržimelice a Ondřejov.

Na jaře roku 1908 jsme tam jeli s tatínkem na jarní setí. Především jsme se tam odstěhovali všichni. Všechn nábytek a nářadí jsme odvezli ve vozech, přičemž nám vypomohl strýc Vaníček, mamčin bratr ze Slatin. Dobytek jsme odeslali vlakem, doprovázel ho náš nájemník Mrkvička, který bydlel v dřevěném domku.

Já jsem do konce školního roku 1907–1908 bydlel ještě v Nemyčevsi a teprve po prázdninách jsem bydlel poslední dva roky studii v Jičíně. Přestalo každodenní dojíždění do Jičina a s ním i veškeré svízele s tím spojené. Bylo to velice příjemné ve srovnání s dřívějším. Předně jsem měl hodně volného času na učení, a potom také na procházky po okolí.

Již od útlého mládí jsem měl touhu poznat cizí země. Byl to hlavně daleký východ, který mě obzvlášť zajímal, a proto jsem četl cestopisy neb zmínku o Číně, Japonsku, Indii atd. Proto jsem také často přemýšlel o tom, jaké zaměstnání bych si měl zvolit, aby se moje přání splnilo a já se dostal do ciziny. Moje rozhodování se dostalo do akutního stadia, když jsem začal chodit do poslední třídy, tj. do 7. třídy reálky. K mému rozhodnutí mi pomohla zpráva v novinách o Exportní akademii ve Vídni. Byla to vysoká obchodní škola, nebo správněji řečeno škola postavená na úrovni vysoké školy, na které se kromě všech obchodních oborů, potřebných pro světový obchod, vyučovalo všem možným evropským a orientálním jazykům. Napsal jsem si tedy bratrovi Jeníkovi do Vídně, aby mi zaopatřil prospekt akademie. Po prostudování prospektu jsem se rozhodl, že budu pokračovat ve studiích na Exportní akademii, která mi dávala možnost, aby se splnila moje touha dostat se do ciziny. Když jsem však o tom více uvažoval, zamyslel jsem se nad tím, nebude-li mi dělat při studiu potíže němčina, které jsme na reálce nevěnovali mnoho pozornosti. Po dalším uvažování jsem se rozhodl, že si dřív, než budu pokračovat ve studiu, odbydu vojenskou službu jako jednorokní dobrovolník u některého německého pluku, kde bych měl možnost se zdokonalit v němčině. Vzal jsem si tedy mapu do ruky a studoval garnizony, do které bych si měl zažádat. Při tom zase rozhodovala touha po poznání cizích krajů, a tak jsem se rozhodl pro Salzburg, kde byl čistě německý pluk č. 59 a krásná alpská krajina.

Po maturitě, kterou jsem dělal 10. července 1910, jsem se přihlásil v Jičíně u vojenského velitelství k odvodu a současně podal žádost, pro případ budu-li odveden, o přidělení k 59. pluku do Salzburgu. Odveden jsem byl a mé žádosti o přidělení k tomuto pluku bylo vyhověno, a tak jsem 1. října 1910 nastoupil v Salzburgu službu vojenskou jako jednorokní dobrovolník.

Po abiturientním večírku jsem zůstal ještě dva dny v Jičíně, a potom jsem odejel do svého rodiště do Nemyčevsi rozloučit se s bratrancem Václavem Hnízdem a se všemi kamarády, se kterými jsem tam prožil svoje mládí. Loučil jsem se opravdu s těžkým srdcem s domem, ve kterém jsem se narodil a prožil mnoho krásných let. Při posledních slovech loučení jsem vyslovil naději, že se snad ještě v životě do Nemyčevsi podívám.

Do Ondřejova jsem odejel na kole. Doma jsem ještě pomáhal na žních a ve volném čase dělal na kole výlety abych se seznámil s novým krajem. V Ondřejově jsem našel nové přátele: Jarku Chytráčkovo a Čeňka Kadlecovo, kteří studovali rovněž na reálce a Františka Vejmelkového z obchodní akademie.

*Z pamětí Jaroslava Hnízda „Mé vzpomínky“
čerpala Romana Brilová*

Zápis do mateřské školy

Tentokrát se podíváme na zápis do mateřské školy trochu zblízka. Když nazraje doba, kdy se z batolete stane dítě v předškolním věku, začnou se rodiče zajímat, dalo by se říct o nerudovskou otázku: „Kam s ním.“ Berte to samozřejmě v nadsázce. Ale v podstatě je to tak.

Atu se v rodičích začnou ozývat hlasy jako: „*Jak naše dítě zvládne odloučení od rodiny,*“ nebo: „*Jak zvládneme odloučení my?*“ případně: „*Bude o našeho drobečka dobře postaráno?*“ A tak dále, a tak všelijak. Zkrátka, čas je neúprosný a nezbyvá, než zabalit pár buchet do ranečku a hurá do školky¹. Samozřejmě *zabalit pár buchet je také nadsázkou*, neboť do mateřské školy děti z přísných hygienických pravidel nemůžou nosit žádné buchty v ranečku.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Mnohé obavy může rozpustit návštěva mateřské školy při akci den otevřených dveří. Tento počín je z hlediska organizace docela náročný a hodně časově omezený, proto doporučuji především zvolit třídu, do které s největší pravděpodobností bude vaše dítě zařazeno. Kuřátka jsou nejmladší děti z MŠ. Někdy i 2–3,5 roku malé; Včelky jsou děti 3,5–4leté; Ještěrky jsou děti od 4,5 do 6 let; Vážky jsou nejstarší děti 5–6 nebo 7 let, pokud mají děti odklad školní docházky. Třídy Kuřátka a Včelky jsou v budově K Výstavišti 426. Třídy Ještěrky a Vážky jsou v budově Pražská 59. Den otevřených dveří bude dne: 12. 3. 2024 od 8.00–10.00 hod. a od 15.00–16.30 hod. Doporučuji přijít ráno, neboť to máme řízenou pedagogickou činnost. V den otevřených dveří paní učitelky volí činnosti tak, aby při větším množství dětí, které se přijdou podívat, dokázaly práci zvládnout, pokud možno bez chaosu. Který samozřejmě vzniká proto, že děti velice citlivě zaznamenají jakoukoli změnu.

POSTUP PŘIHLÁŠENÍ DO ELEKTRONICKÉHO PŘEDZÁPISU

Na webu má mateřská škola odkaz na elektronický předzápis, který je uložen na titulní straně pod citáty. Elektronický předzápis bude spuštěn od 25. 3. 2024. Prosíme zaregistrujte si čas, kdy přijdete. Vyvarujete se zástupům před budovou. Vyplňte si všechny údaje, které se nám propíší do systému. Vytiskněte si žádost a nechte potvrdit od dětského ošetřujícího lékaře. Ideální je, když rodiče přinesou potvrzení od lékaře k samotnému zápisu spolu s občanským průkazem, rodným listem dítěte, přihláškou ke vzdělávání.

VLASTNÍ ZÁPIS

Bude probíhat v budově K Výstavišti 426, v ředitelně mateřské školy 7. 5. 2024 a v předem zvolený čas. Na zápis každého dítěte bu-

deme mít 15 minut. Děti z ničeho nezkoušíme, jen si spolu všichni povídáme. Vlastní zápis je spíše bližší seznámení s prostředím, je spíše komunikační záležitostí. Rodič se může zeptat na otázky, které ho zajímají.

PŘIJETÍ DÍTĚTE DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka mateřské školy rozhodne o přijetí do 30 dnů ode dne podání přihlášky a vystaví rozhodnutí o nepřijetí na místě obvyklém, tedy do vitrín před MŠ a na webových stránkách. Přijetí probíhá podle kritérií, která ředitelka mateřské školy vydá. Kritéria jsou vložena na webových stránkách a ve vitrínách před budovami MŠ.

POVINNÉ PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Je povinné pro děti, které v daném školním roce dosáhnou věku 6 let. Tudíž je zákonný zástupce povinen přivést dítě k zápisu do mateřské školy nebo oznámit jinou formu předškolního vzdělávání. Tou je individuální vzdělávání.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Je jiný způsob vzdělávání. Rodiče tuto skutečnost oznámí ředitelce spádové mateřské školy. A ředitelka určí den přezkoušení dítěte. Termíny určí dva. Ukončit individuální předškolní vzdělávání může ředitelka pouze tehdy, nedostaví-li se dítě ani k jednomu termínu přezkoušení. Jak přezkoušení dítěte probíhá? V naší mateřské škole formou pedagogické diagnostiky iSophi. Tento nástroj je průkazný, rodiče vidí naprosto přesně na jaké úrovni je dítě, v které oblasti. A tak má rodič přehled, kdy je potřeba ještě některé dovednosti doladit.

NÁSTUP DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Nástup přijatého dítěte bude 1. 9. 2024. O rozdělení dětí do tříd rozhoduje ředitelka mateřské školy. Děti máme rozdělené do homogenních věkových skupin.

Zápis do mateřské školy je pro dítě a rodinu zátěžovým krokem. V rodiči se perou pocity, že už je dítě zralé navštěvovat mateřskou školu, zároveň však končí jedno z nejkrásnějších období v životě člověka. K tomu se přidává fakt, že se rodinné potřeby dostaly do fáze, kdy je potřeba nastoupit do práce, a pak pro rodiče vyvstává otázka: „Bude se našemu klukovi či holčičce v mateřské škole líbit?“ Všechny tyto otázky se rodičům honí hlavou. A ne vždy na ně nalezneme ideální odpověď. Děti v mateřské škole zažijí mnoho hezkých chvil se svými vrstevníky. Program pro děti je nastaven v souladu s jejich psychosociálními potřebami a není třeba se ničeho bát. Ve třídách jsou všechny učitelky vzdělané v oboru předškolní pedagogiky a mají letité zkušenosti s dětmi předškolního věku. Na závěr bych dodala, že jsme běžná mateřská škola. Nejsme alternativní mateřskou školou a děti vedeme především ke vzájemné spolupráci a toleranci. Už se na všechny nové děti moc těšíme.

*Mgr. Romana Brilová, ředitelka
Mateřská škola Ondřejov*

Návštěva předškoláků u prvňáčků

V týdnu před jarními prázdninami se přišli do prvních tříd podívat budoucí školáci. Tato tradice probíhá mezi školou a školkou už spoustu let, dalo by se ale říct, že v současné podobě se už nikdy neuskuteční. Od příštího školního roku se totiž předškoláci budou chodit dívat do nové školní budovy. A tak je možná právě čas se za tou letošní návštěvou ohlédnout.

V první řadě je nutné zmínit, že jako každý rok se na tuto událost těší děti školní i předškolní. Někteří mají ve třídách své sourozence, kamarády nebo známé, školáci jsou pyšní, co můžou svým hostům ukázat. I proto se program snažíme naplánovat tak, aby spolu děti mohly spolupracovat. Věříme, že hlavním cílem návštěvy je vzbudit u dětí zájem o školu a o to, co se v ní děje. I proto se snažíme vybrat atraktivní téma i jednotlivé činnosti tak, aby všechny zúčastněné bavily. Letos jsme se s kolegyní Ivanou Staňkovou rozhodly, že vzhledem k termínu návštěvy „jako“ navštívíme karneval. A tak děti kreslily klauny podle zadání, hádaly,

jaké zvířecí masky se na karnevalu objevily, a nakonec i pátraly, kde a kterou masku zvířete najdou. Někteří školáci pracovali se spolužákem, jiní si vybrali některého z našich hostů. A všichni to skvěle zvládli! I ti, kdo se třeba na začátku návštěvy styděli nebo možná trochu báli, se nakonec bez problémů zapojili a myslím, že si „karneval“ moc užili.

Prvňáci byli tak nadšení, že hned po odchodu předškoláků začali vymýšlet, co dalšího bychom mohli společně ještě do konce školního roku podniknout. Tak uvidíme, co geniálního dáme dohromady.

*za ZŠ bratří Fričů Ondřejov
Hana Schwarzová*

Pozvánka

DNE 13. 3. 2024 OD 16.30 HODIN
jste všichni srdečně zváni na besedu
„DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU
V DNEŠNÍ SLOŽITÉ DOBĚ“,
s předním dětským psychologem
Václavem Mertinem do knihovny
ASÚ AV ČR.

**Téma besedy: Jak provést předškolní
dítě v rozbouřených dobách.**

Prosíme, přijďte bez dětí.

Na základě našich výpočtů byly v Německu nalezeny vzácné meteority z planety 2024 BX1

Na základě výpočtů Oddělení meziplanetární hmoty Astronomického ústavu AV ČR našly pátrací týmy nedaleko Berlína vzácný typ meteoritů, tzv. aubrity, složené především z enstatitu, jak rovněž tým Jiřího Borovičky a Pavla Spurného na hvězdárně v Ondřejově předpověděl. Náš podíl na vysvětlení tohoto vzácného případu je především v pozorování tohoto velmi výjimečného typu tělesa ještě před jeho srážkou se Zemí, jehož podstata se ukázala ovšem až po jeho vlétnutí do atmosféry ze světla, které jsme zachytili našimi přístroji, a byla poté potvrzena nalezením meteoritů v oblasti, kterou jsme přesně určili.

Malou planetku 2024 BX1 objevil maďarský astronom Krisztián Sárneczky v sobotu 21. ledna večer na observatoři Piszkéstető. Na základě jeho pozorování a pozorování dalších astronomů v různých částech Evropy bylo brzy zjištěno, že planetka se ještě tu samou noc, zhruba tři hodiny po objevu, srazí se Zemí 50 km západně od Berlína. Takto malé planetky – rozměr byl odhadován na jeden metr – nezpůsobí žádnou škodu, ale při průletu atmosférou zazáří jako jasný bolid a jejich zbytky, meteority, mohou dopadnout na zem. Jedná se o vzácnou vědeckou příležitost zkombinovat data o planetce, když se ještě pohybovala v kosmickém prostoru, s jejím chováním při průletu atmosférou a se složením meteoritů z ní pocházejících.

V tomto případě našťastí bolid prolétl v dosahu Evropské bolidové sítě (EN), jejíž centrum je v Astronomickém ústavu AV ČR v Ondřejově. Šťěstí nám přálo i v tom, že bylo jasné počasí. Pro přesné určení dráhy bolidu v atmosféře a původní dráhy ve Sluneční soustavě (v tomto případě šlo pouze o potvrzení již známé dráhy z předsrážkových pozorování) jsme použili celkem 16 optických záznamů (10 fotografických a 6 videozáznamů), z nichž 14 bylo z této naší bolidové sítě a 2 videozáznamy byly z německé části sítě AllSky7 (hlavní koordinátor Mike Hankey, American Meteor Society). Pro určení vlastností planety jsme navíc použili 3 radio-metrické a 3 spektrální záznamy výhradně ze sítě EN.

Celý jev jsme vyhodnotili velmi rychle. Již 24 hodin po tom, co se odehrál, jsme zveřejnili na internetu první zprávu, a ještě týž den jsme potom na základě obdrženého modelu výškového větru od Dr. Radmily Brožkové z ČHMÚ vydali zpřesněnou oblast, kde by se měly nacházet meteority včetně jejich rozložení podle hmotnosti. To se ukázalo jako naprosto zásadní, protože všechny hlavní týmy i jednotliví úspěšní hledači meteoritů hledali v této námi předpovězené oblasti poblíž obce Ribbeck. Z pozorování bolidu jsme také odvodili, že planetka musela být výrazně menší než jeden metr, neboť její hmotnost nebyla o mnoho větší než 100 kg. Tento roz-

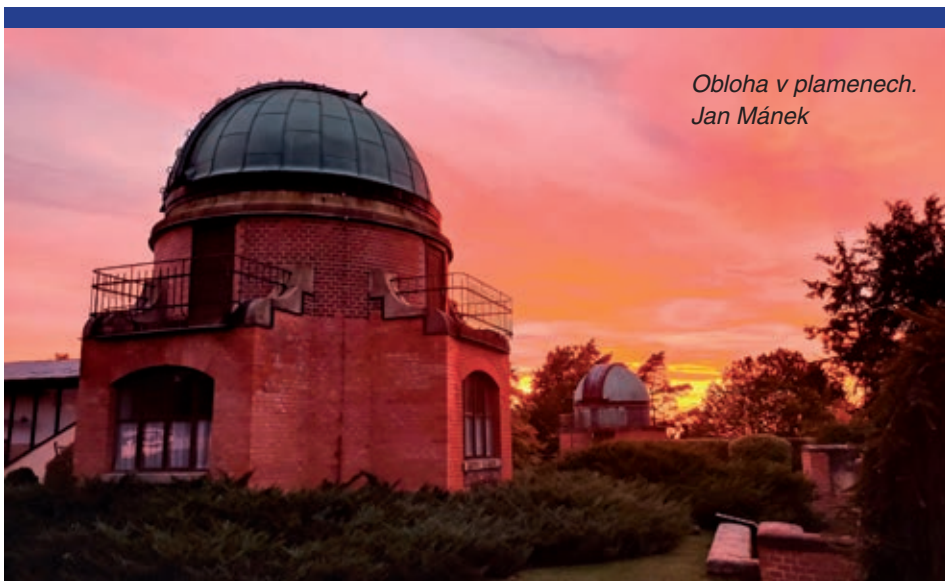
Meteorit aubrite z planety 2024 BX1, vyfotografovaný v Museum für Naturkunde Berlin Laurou Kranich, studentkou Freie Universität MSc a členkou Arbeitskreis Meteore, která se zúčastnila pátrání a našla tento meteorit poblíž vesnice Ribbeck v Německu.

por jsme vysvětlili tím, že se pravděpodobně jednalo o neobvyklý typ materiálu vysoce odrážejícího světlo a na základě našich spekter jsme usoudili, že by mohl být bohatý na minerál enstatit. Tuto informaci jsme doplnili na internet ve středu 24. ledna a sdělili jsme to i hledacímu týmu organizovanému berlínskými institucemi Museum für Naturkunde, Freie Universität Berlin, Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR) a Technische Universität Berlin. Nález prvního a na pohled značně neobvyklého meteoritu byl ohlášen ve čtvrtek 25. ledna polským komerčním hledacím týmem z Poznaně. V následujících dnech berlínský vědecký tým nasbíral více než 20 malých meteoritů. Další nálezy byly hlášeny týmy a jednotlivci, kteří se do oblasti sjeli z různých zemí. V pondělí 5. února zveřejnil berlínský tým v tiskové zprávě klasifikaci meteoritu. Jedná se o vzácný typ tzv. aubritů, které jsou skutečně složeny především z enstatitu, jak jsme předpověděli.

Dny otevřených dveří na observatoři v Ondřejově 17. a 18. května 2024

Zveme vás na tradiční akci na hvězdárně. Po oba dny pro vás budou otevřena naše odborná pracoviště a budete si je moci prohlédnout s výkladem odborníků. Páteční dopoledne patří samozřejmě především žákům škol. Otevírací doba po oba dny je od 9 do 18 hodin, v pátek a sobotu večer navíc za jasného počasí pozorování oblohy dalekohledem. Doprovodný program. Návštěva je vhodná nejen pro vážné zájemce, ale i laiky či pro rodiny s dětmi – hvězdárna je krásná a zajímavá. Vstup i doprovodný program zdarma.

Obloha v plamenech.
Jan Mánek

OBLOHA NA JAŘE

Jarní rovnodennost letos nastane 20. března ve 4:06, začne tak astronomické jaro. V březnu také začne platit letní čas, přesněji střeoevropský letní čas (SELČ) – v neděli 30. března si ve 2 hodiny střeoevropského času posuneme časomíry na 3 hodiny.

Na jarní obloze najdeme tři jasné hvězdy. Spika je nejjasnější hvězdou v souhvězdí Panny, Arcturus zase nejjasnější hvězdou v souhvězdí Pastýře. Hvězda Regulus ve Lvu nás zavádí do posledního nejvýznamnějšího souhvězdí jarní oblohy. Dalším typicky jarním souhvězdím je souhvězdí Hydry (bájně mořské obludy), která se po obloze táhne v rozsahu téměř 100 obloukových stupňů, a jedná se tak o největší souhvězdí oblohy vůbec.

Jarní nebe na rozdíl třeba od zimního nebo letního neoplývá tolik krásou pozorovatelsky vděčných objektů, jakými jsou například mlhoviny nebo hvězdokupy. Jedná se totiž o část oblohy, kde se díváme mimo disk naší galaxie „Mléčné dráhy“, takže hustota hvězd a dalších objektů je zde výrazně nižší než na obloze letní nebo zimní. Ale pokud vezmeme na pomoc hvězdářský dalekohled, tak právě díky tomu, že máme „volný výhled“, můžeme obdivovat krásy desítek vzdálených cizích galaxií, nebo dokonce jejich skupin, kterým se říká kupy galaxií.

Velké kupy galaxií se nacházejí v Panně a také v jinak nevýrazném souhvězdí Vlasů Bereniky. Za použití dalekohledu lze pozorovat také několik hezkých dvojhvězd. Jednou z nich je Izar v souhvězdí Pastýře, která je zajímavá tím, že složky dvojhvězdy mají snadno odlišitelnou jasnost a barvu. Jasnější je zbarvena do červena, slabší do modra.

MERKUR V NEJVĚTŠÍM VEČERNÍM LESKU

Planeta Merkur oběhne okolo Slunce jednou za 88 dní a od Slunce se vzdálí maximálně na 70 milionů kilometrů, což není ani polovina vzdálenosti Slunce–Země. Kvůli malé vzdálenosti je tak nejmenší planeta Sluneční soustavy obtížně pozorovatelná, díky krátké oběžné době se ale nad náš obzor vyhoupne šestkrát až sedmkrát za rok. A právě březnové období je v roce 2024 jediné, kdy bude Merkur dobře vidět večer. Při pohledu nízko nad západní obzor opíše Merkur ve druhé polovině března a na začátku dubna výrazný oblouk.

*Strany připravil Pavel Suchan
Fotografie Akademie věd*

Slzy nejslavnější ze všech komet – Eta Akvaridy

METEORICKÝ ROJ ETA AKVARIDY JE AKTIVNÍ OD 19. DUBNA DO 28. KVĚTNA.

Maximum v roce 2024 připadá na noc z 5. na 6. května. Meteory vylétají ze souhvězdí Vodnáře (latinsky Aquarius) z blízkosti hvězdy označené řeckým písmenem éta – odtud pochází jejich název. A vylétají jich opravdu mnoho, proto hovoříme o roji – je to až 50 meteorů za hodinu. Tenhle počet ale platí pro ideální podmínky pozorovatele, zejména kdyby viděl úplně všechny meteory na obloze. Ale to nejde, naše oko není tak širokouhlé. Přesto zůstane hodně meteorů ke spatření. Letos jsou totiž vynikající podmínky. Měsíc couvajících k novu se sice bude nacházet přímo v oblasti, kde je radiant, ale jeho slabé světlo meteory nepřesvítlí. Maximum Eta Akvaridy je navíc poměrně široké – i dvě noci před maximumem a dvě noci po něm neklesne aktivita roje pod polovinu maxima. Dívejme se především východním směrem a do zenitu, ale meteory se mohou objevit kdekoli na obloze. Zdrojem proudu prachu, který způsobuje květnové Eta Akvaridy, je nejslavnější ze všech komet – Halleyova. Dráhu komety, podél níž zanechává prach, který pak způsobuje světelné divadlo, kříží naše Země dvakrát. V říjnu se na obloze objevují zase Orionidy.

NOVÝ ROK, NOVÉ AKCE I ZMĚNY V SKC V ONDŘEJOVĚ

I ve Sportovně kulturním centru v Ondřejově jsme uvítali nový rok plni energie. S potěšením můžeme říci, že všechny kurzy pokračují i v novém pololetí, za což patří velký dík všem lektorům a trenérům. Velké díky patří i manažerovi Hynku Kašparovi, který SKC úspěšně vede již od roku 2009 a který ho dokázal nejen udržet v chodu v průběhu nelehkého období pandemie, ale také SKC neustále zveleboval a rozšiřoval okruh jeho činnosti. V současné době se se SKC loučí, ale dle jeho slov je ochoten pomáhat i zpovzdálí. Přejeme mu hodně štěstí na další životní cestě.

Hynek Kašpar a skupina cvičenek Olgy Studničkové Šípkové

Kromě pravidelných kurzů, služeb a příjemného fungování Rodinného klubu Pohoda s kavárnou pod vedením Kristýny Gáberové chystáme i zajímavé akce.

6. 4. OD 18 HOD BOHEMIA BALET – předprodej vstupenek v kavárně Pohody je každý všední den kromě čtvrtka od 15 do 19 hod, případně on-line na skcvondrejove@seznam.cz. Cena nečíslovaná vstupenka je 180 Kč.

Bohemia balet je soubor Taneční konzervatoře hlavního města Prahy, složený z absolventů školy, který pravidelně vystupuje na divadelních scénách v ČR i zahraničí. Zásluhu na úspěších souboru má vedení uměleckého ředitele Mgr. Jaroslava Slavického, dlouholetého sólisty baletu Národního divadla v Praze i zahraničních scén a nositele Ceny Thálie za celoživotní mistrovství, který se rozprávěl o chystaném programu: „Je to neuvěřitelné, ale skutečně vystoupíme 6. 4. v Ondřejově podesáté! Neskutečné, ale také krásné! Díky Jiřině a Máše Šiklovým, které vedly v Ondřejově úspěšné baletní a taneční kurzy (navštěvovaly je děti ze 17 obcí regionu) se tu vytvořila úžasná tradice, představení jsou vždy provázená velkým zájmem diváků a panuje na nich skvělá atmosféra. A musím také zmínit báječné přijetí pořadatelů, panem Kašparem, paní Řešátkovou a úžasnou spolupráci pana Řezby, který pomáhá s technickým zajištěním představení. Do programu jsme zařadili naše „majstrštyky“. Mozartissimo na Malou noční hudbu W. A. Mozarta v choreografii Mariky Blahoutové, poetickou Alfamu, připravenou Francouzskou Bérangere Andreo na portugalské písně. Závěr programu bude tvořit

nádherné taneční pohybové divadlo Hany Litterové inspirované písněmi Hany Hegerové. Co říci na závěr? Nenechte si ujít tuto výjimečnou příležitost a přijďte se pobavit i potěšit krásnými choreografiemi a výkony mladých tanečníků.“

27. 4. OD 15 HOD AKADEMIE SKC je tradiční každoroční akce, na které vystoupí účastníci kurzů i hosté. Těšit se můžete na ukázky z Parkour&Freerun, taekwondo, karate, sebeobranu, rokenrolu, baletu, mažoretok, bujinkan a dalších. Vystoupí i skupina scénického šermu Carpediem, která u nás začala loni trénovat.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY – Pro děti jsou o prázdninách připraveny prozatím 3 turnusy příměstských táborů. Jeden jazykový a dva s lezením.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S ANGLIČTINOU 5.–9. srpna – pod vedením Mgr. Ivy Miškovské, která působí v SKC jako lektorka kurzů angličtiny pro děti podle Helen Doron. Kontakt: 777 906 105, ondrejov@helen-doron.cz, Facebook: Angličtina Helen Doron Ondřejov.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S LEZENÍM 12.–16. srpna – 1. turnus, 19.–23. srpna – 2. turnus. Oba turnusy jsou určené pro děti od 5 do 12 let. Vedoucím táborů je jako loni Tom Ondruš, trenér horolezectví a bouldingu,

který vede v SKC 2 kurzy. Na programu budou hry a soutěže, podle počasí venku i v tělocvičně, celotáborová hra i lezení na boulderingové stěně. Kontakt: 607 414 090, tom.ondrus@hotmail.com. Formuláře přihlášek naleznete na našich webových stránkách.

SOUSTŘEDĚNÍ – Jsme rádi, že mnohé skupiny využívají víkendů k jednorázovým soustředěním, aby zintenzivnily trénink i přípravu na akce a soutěže, jako je rokenrol, taekwon-do, karate, Sbor dobrovolných hasičů Turkovice. O prázdninách (27. 7. – 2. 8.) to bude i taneční skupina Freedom, která spolu s Impulsem vystoupí v SKC na podzim. Uvítáme i další zájemce z řad SKC i jiných míst.

Prostory SKC využívá rovněž TJ Sokol Ondřejov a SDH Ondřejov pro pořádání plesů, Škamna ZŠ bratří Fričů k pořádání Jarmarků i dalších akcí. Velikonoční Jarmark bude 23. března. Také rodiny a skupiny rády oslaví třeba narozeniny v rodinném klubu Pohoda, kde Kristýna Gáberová připraví dle představ úžasné občerstvení.

Závěrem připomínám i nabízenou péči o vaše zdraví, kterou zajišťuje fyzioterapeutka Mgr. Tereza Pígllová PhD., a pomocí masážních lávových kamenů Tom Ondruš. Přijďte se k nám nabít energií a chutí do života. Je to motto SKC, které uvádí i naše nové stránky, kde najdete všechny informace www.skcvondrejove.cz.

Spolek ŠKAMNA Ondřejov ve spolupráci se Základní školou bratří Fričů Ondřejov pořádá

**vsobotu 23. 3. 2024
od 9 hod. do 13 hod.
v SKC Ondřejov**

**VELIKONOČNÍ
jarmark**

Těšit se můžete na dílničky Škamen
Výrobky děti ze ZŠ Ondřejov

Dále tradiční prodejce:
Textil od Miládky, jarní květinový sňu
a další jarní dekorace a zboží

Vstupné je dobrovolné a bude použito
na aktivity spolku zaměřené na podporu dětí
a Základní školy bratří Fričů Ondřejov.

Domácí občerstvení
A mnoho dalších...

PŘIJĎTE S NÁMI PŘIVÍTAT JARO,
podpořit naše děti a spolek.

Vážíme si vašeho zájmu a stále se na vás těší Tým SKC v Ondřejově.

Bohumila Řešátková

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. KVĚTNA 2024

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.
Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelně OÚ.
Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, .docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech jpg, tiff, případně pdf.
Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

OZVĚNY, časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic. **Vydavatel:** Obec Ondřejov, IČ: 00240567, adresa: Choceradská 62, 251 65 Ondřejov. Vychází čtvrtletně. Distribuce: Obec Ondřejov, číslo registrace: MK ČR E12695, elektronická podoba www.obecondrejov.cz.
Redakční rada: šéfredaktorka Mgr. Romana Brilová, redakční rada MgA. Kamila Motková, Bc. Lenka Endlová.
Kontakt: ozvenyondrejov@gmail.com. **Grafická úprava:** Studio Franklin, Nám. Míru 9/820, Praha 2, tel.: 222 510 268 **Tisk:** Label, Kutná Hora.

Chcete prodat věci, které již nepotřebujete?
Pojďte s námi do toho!

ONDŘEJOVSKÝ

BLEŠÁK

PŘED DOMEM

Prodávat můžete:

sportovní vybavení, oblečení,
boty, hračky a další poklady

27.4.2024

9:00 - 15:00

Přihlašte se na e-mailu: foltankovamarie@gmail.com
Ulice, ČP a tel. kontakt do 20.4.2024

Týden před akcí bude zveřejněna mapa zúčastněných domů.